РЕПЕНКО Олександр Миколайович,
викладач тактики та тактико-спеціальної підготовки факультету СБД Київського інституту Національної гвардії України
КУРБАТОВ Артем Андрійович,
викладач тактики та тактико-спеціальної підготовки факультету СБД Київського інституту Національної гвардії України

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРІШЕНЯ ВИКОРИСТАННЯ ГАДЖЕТІВ В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

Як свідчить та показує практика російсько-української війни, використання гаджетів в зоні бойових дій потребує неабиякої уваги. Будь який гаджет – помічник у вирішенні багатьох проблем, але на війні цікавість супротивника до твого пристрою множиться в рази. Телефон, що працює в районі виконання завдань – прямий шлях до демаскування позицій, опорних пунктів та районів розташування особового складу. Нехтування цим фактом може призвести до втрат та зриву бойового завдання. В ідеалі необхідно мати два гаджети. Один – для особистих потреб з місцевою SIM-картою, інший – для військових (дрони та карти тощо). На завданні – лише військовий. Якщо смартфон один, завжди вимикай його на позиціях або переходь в режим польоту. Корисне доповнення чохол для телефонів із сіткою Фарадея. Якщо це планшет, рекомендовано використовувати такі програми, як Кропива, MilChat, AlpineQuest тощо.

«Користуватися кнопковим телефоном у зоні бойових дій безпечніше, ніж смартфоном» – міф! Він також «прив'язаний» до найближчої станції, тому дзвінок та координати можна відстежити та передавати не гірше ніж від смартфона.

Всі розмови по телефону прослуховуються, збираються та аналізуються. Не варто обговорювати по мобільному, навіть із близькими, про можливе розташування своїх позицій, логістичні напрямки, дефіцит харчів та недоліки командирів. Це цікава та корисна інформація для постів радіоелектронної розвідки противника. Для зв'язку вибирай віддалені місця. Дзвінок має бути максимально коротким (менше 1 хвилини). При цьому вибір мережі використовуй вручну.

Ближче 30 км до лінії фронту не варто виходити на зв'язок одночасно декільком бійцям. Дзвонити слід по черзі. У пошуках стійкого мобільного зв'язку допитливі та залежні збираються на височини та пагорби. Знайте, за скупченням стільникових сигналів точно щось прилетить. Для прикладу: фахівець радіорозвідки противника фіксує випромінювання за часом та місцем.

Далі накопичує статистику (скільки виходів в ефір, коли і з яких місць, які позивні часто використовуються та належність того чи іншого підрозділу). Через тиждень просто відзначаючи активність сигналів, він робить висновки (зосередження або переміщення підрозділів, підготовка до дій, пагорб для зв'язку тощо).

Фото- та відеозйомка на позиціях – дії близькі до зради. Групи аналітиків супротивника надзвичайно точно вивчають ваші пости у соціальних мережах, визначають місце фотосесії з геоміток і завдають вогневої поразки. Крім того, при захопленні противником будь якого гаджета чи вміст телефону буде обтяжуючою обставиною.

Використання гаджета для перегляду серіалів у навушниках на позиціях або в бойовій охороні призводить до трагічних наслідків, по суті – поранення чи
загибелі, у тому числі товаришів.

Для безпеки в соціальних мережах та месенджерах забудь про спілкування у
WhatsApp, Viber, Телеграм. Використовуй по можливості Сігнал:

- прибери з налаштувань або закрий для всіх особисту інформацію (Номер
телефону, «nick name», дату народження, місце проживання і т. д.);
- активуй функцію прийняття дзвінків та повідомлень тільки від користувачів зі списку контактів;
- не розповсюджуй фото, відео, за якими можна ідентифікувати твоє місцезнаходження;
- не додавай у друзі та контакти невідомих осіб;
- видали чати з людьми, яких не знаєш особисто;
- не відкривай файли та посилання від незнайомців (навіть від друзів або рідних, якщо відправлене викликає сумніви);
- потрібно виключити можливість бачити останню активність та надсилати повідомлення для облікових записів, яких немає у списку контактів.

Завжди записувати контакти в телефоні позивними. Не використовуйте реальні прізвища та посади. Чим менше відкритої персональної інформації та дозволів у налаштуваннях месенджерах – тим безпечніше для всіх. Якщо бажаєте надати безперешкодний доступ до свого гаджету та додатків (у тому числі, банківським) – запишіть логіни і паролі, обов'язково носи їх із собою. Безпека– перш за все!

Глобально це велика проблема. БПЛА має можливість автономної роботи, вміє орієнтуватися без GPS за номерами Cell ID базових станцій. Він може літати набагато вище, ніж при звичайній розвідці, що робить його непомітним. За 10-15 годин польотного часу він може просканувати ділянку фронту до 100 кілометрів на глибину 20 кілометрів. Для автономного маршруту вказується до 60 контрольних точок. Повертаючись, він приносить операторам дані, які

вивантажуються на носії персональних даних і зливаються у загальну базу даних РФ.

Далі вони можуть бачити (з накладенням на карту) розташування абонентів мобільного зв'язку. А загальна база дозволяє їм судити про переміщення військ фронтами.

Леєр-3 входить до складу системи управління тактичною ланкою ЕСУ ТЗ і одразу передає цілевказівки артилерії. З 2017 року росіяни додали ще й можливість фіксації місць виходу в ефір телефонів та планшетів у мережах 3G та 4G. Без перехоплення номерів карток.

Брати на фронт тимчасову сім карту і міняти її при можливості. Пам'ятайте, що фронт це не тільки «нуль». РЕР працює також і в глибинах. Не вірити жодним SMS навіть від знайомих номерів. Саме SMS, не месенджери! Якщо є ознаки роботи несправжньої базової станції, прийняти це до уваги. Вашими позиціями цікавляться. Варто врахувати, що SMS Ви можете отримувати не лише при прольоті БПЛА над головою, протоколи мобільного зв'язку дозволяють це робити також потім із-за кордону через «рідну» мережу по сигналізації SS7. Літаючий GSM передавач це яскрава ціль і нашим хлопцям на «Буковелі» та «Ноті» варто поглядати на діапазон 935-960Мгц та 1805 – 1880Мгц. РЕБ тут не допоможе, але впізнати ціль, як «Леєр3», наприклад для ППО, чудове рішення. Часта помилка: мобільного зв'язку тут немає і не буде, тому телефон немає сенсу відключати.

Отже, можна дійти висновку, що використання гаджетів в зоні бойових дій потребує неабиякої уваги, яку потрібно постійно вдосконалювати, покращувати, та доводити дану інформацію до особового складу. Це дозволить нам зберегти великий ресурс для перемоги в російсько-українській війні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Технічні засоби розвідки іноземних армій : навчальний посібник / Колектив авторів – К. : НУОУ ім. Івана Черняховського 2016.
2. Особливості застосування безпілотних літальних апаратів органами та підрозділами поліції: метод. рек. А. А. Саковський, С. М. Науменко, С. І. Кравченко, І. М. Єфіменко та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ. 2022.